

Beste aanwezigen,

Op 27 mei 2019 stond ik voor het eerst op deze plek. Toen in een poging om u allen ervan te overtuigen om mij te kiezen als opvolger van Michael van Praag. Op 19 december van dat jaar werd ik formeel bondsvoorzitter van de KNVB. Een grote eer en uiteraard begon ik ook met grote ambities aan deze klus.

Na een periode van welgeteld 70 dagen bondsvoorzitterschap en na een uiterst succesvol UEFA congres in Amsterdam werd op 27 februari 2020 de eerste coronabesmetting in Nederland vastgesteld. Twee weken later zaten we in de eerste lockdown. U begrijpt, daarna werd alles anders. Hoewel we nog wel twee tot drie jaar nodig zullen hebben om de gevolgen van corona echt te kunnen zien, durf ik wel te stellen dat het Nederlands voetbal goed uit deze periode gekomen is. We hebben met 2865 amateurclubs en 34 betaald voetbalclubs als Nederlands voetbal een stevige ruggengraat en een kloppend hart dat op meerdere manieren in de samenleving tot uitdrukking komt. Het is bovendien goed om te zien dat er na corona ook een herwaardering voor het Nederlands verenigingsleven op gang is gekomen. Toen het weer mogelijk was, werden de voetbalstadions en amateurcomplexen massaal bezocht. We bleken het beleven van voetbal in al z'n facetten met z'n allen enorm gemist te hebben.

Bij mijn eerste speech voor dit gezelschap omschreef ik het bondsvoorzitterschap als een functie die zeer subtiel is in de uitvoering. De bondsvoorzitter heeft weinig macht, maar hopelijk veel invloed. Ik beloofde daarbij een open en transparante stijl van werken na te streven, waarbij vertrouwen en collegialiteit de uitgangspunten zijn. Ik hoop dat u vindt dat dit in de afgelopen drie jaar tot uitdrukking is gekomen. Als bondsvoorzitter heb ik niet vaak zelf de spotlights gezocht, maar me ervoor ingezet om de mensen die er binnen de organisatie toe doen zoveel mogelijk in positie te brengen. Dat kwam bijvoorbeeld tot uitdrukking in de rol van Gijs de Jong, die als secretaris-generaal van de KNVB zich vastbeet in het "Dossier Qatar". In hem hebben we een expert gevonden in onze missie om tijdens het WK ook naast het veld waarde toe te kunnen voegen aan het toernooi in Qatar.

In mijn eerste termijn als bondsvoorzitter was er in Zeist een continuïteit van beleid, maar ik vul het in op mijn manier. Ik vind een protest voor de bühne zinloos als het niet bijdraagt aan het belangrijkste: het verder helpen van het voetbal. Tegen collega's zeg ik vaak: Wij zijn er voor de spelers, voor de clubs en voor de fans. Als wij zien dat hun behoefte verandert, dan moeten we daarop inspelen. Wij zijn er om die vraag te bedienen. We veranderen niet om het veranderen, maar als de vraag naar verandering er is. Eerder tijdens deze vergadering is de hervorming van de voetbalpiramide van het amateurvoetbal al aan de orde gekomen. Dit is één van de veranderingen van de afgelopen jaren waar ik trots op ben. Het helpt het voetbal verder.

De rol van de bondsvoorzitter is daarbij in mijn ogen altijd de rol van verbinder. Die verantwoordelijkheid probeer ik te allen tijde op mij te nemen. Zowel nationaal als internationaal. Daarom vond ik het vlak na mijn aanstelling als bondsvoorzitter ook belangrijk om mij kandidaat te

stellen voor de Executive Committee van de UEFA. De KNVB had daar al heel lang een stem en het was van belang om die stem te behouden. Als Nederland zijn we feitelijk gezien een klein land, maar tegelijkertijd zijn we ook een groot voetballand. Binnen de 55 landen die zijn aangesloten bij de UEFA voelen wij ons zowel verbonden met de grote landen als ook de kleine landen. Dat klinkt terug in ons geluid. We staan als bond bovendien internationaal hoog aangeschreven door onze liberale en innovatieve manier van denken. We worden gezien als bruggenbouwers.

In de komende jaren streef ik ernaar dat onze bruggenbouwers mentaliteit ook tot uitdrukking komt in de uitbreidingsplannen voor onze campus in Zeist. In 2018 besloot de KNVB om de lange verbintenis met Huis ter Duin in Noordwijk te verbreken en Oranje voortaan te huisvesten in Zeist. Deze beslissing heeft ervoor gezorgd dat Oranje en alle andere nationale elftallen een echte thuisbasis hebben gekregen. We organiseerden tijdens het WK weliswaar een feest in de Johan Cruijff ArenA onder de naam Huis van Oranje, maar het échte Huis van Oranje staat in Zeist. Het mooiste hiervan is de wisselwerking die je bij tijd en wijle ziet ontstaan tussen de verschillende nationale elftallen. Toen Louis van Gaal hier in november kort trainde in aanloop naar het WK in Qatar, waren er ook drie jeugdelftallen aanwezig. U kunt zich er iets bij voorstellen dat de aanwezigheid van het team van Oranje bij jonge internationals op zo'n moment tot de verbeelding spreekt. Tijdens de uitzwaaitraining voor vertrek naar Qatar zaten ook de Oranje Leeuwinnen met hun bondscoach Andries Jonker in het publiek. Dat onze meest talentvolle voetballers elkaars nabijheid kunnen ervaren, dat stafleden van de verschillende elftallen elkaar makkelijk kunnen opzoeken om kennis uit te wisselen en dat zij daarbij gebruik kunnen maken van topfaciliteiten is voor het Nederlands voetbal van onschatbare waarde. We merken bovendien dat we internationaal gezien een slag te maken hebben op dit gebied. Om de topsportfaciliteiten in de toekomst naar een hoger niveau te kunnen tillen voor al onze 20 nationale elftallen, is de uitbreiding van de KNVB Campus cruciaal.

Daarbij zijn wij niet over één nacht ijs gegaan en hebben er gesprekken plaatsgevonden met omwonenden en stakeholders voordat wij ons plan bij de gemeente Zeist hebben ingediend. Een plan dat is opgesteld vanuit sportieve ambities, maar ook oog heeft voor de toekomst van mens en natuur en voor onze burens. Toch ervaren we ook weerstand tegen het plan en merken we dat de uitbreiding niet automatisch zal plaatsvinden. Dit betekent dat we ons ook zullen moeten beraden op een andere uitkomst dan de door ons gewenste. Een werkgroep binnen de KNVB buigt zich momenteel over dit vraagstuk en kijkt daarbij ook opties buiten de gemeente Zeist. Maar dit heeft niet onze voorkeur. Ons voetbal is al ruim 60 jaar gevestigd in Zeist, hier ligt een groot deel van het voetbalverhaal van Nederland. Voor ons staat voorop dat we met onze nationale teams een thuisbasis willen hebben die ruimte biedt voor de beste faciliteiten. Het kan ook zijn dat dit uiteindelijk ergens anders in Nederland het beste tot zijn recht komt. Maar wij zullen niet snel tot een afscheid overgaan. Omdat wij vinden dat we in Zeist thuishoren en omdat wij waarde hechten aan de relaties die we aangaan.

U begrijpt dat ik met het uitspreken van deze laatste zin ook direct uitkomst bij onze internationale betrekkingen en onze relatie met FIFA waar het tijdens het afgelopen WK veel over ging. Natuurlijk

hadden wij graag gezien dat Virgil van Dijk tijdens de wedstrijden de OneLove aanvoerdersband had gedragen. We staan nog steeds vierkant achter de boodschap die juist gaat over verbinding en het feit dat voetbal mensen samenbrengt. Onze plannen werden geblokkeerd en daarom hebben we ervoor gekozen om van het initiatief af te zien. Maar daarmee is het gesprek over dit onderwerp voor ons nog niet voorbij. Om ons doel te bereiken, kiezen we bewust voor de weg van de geleidelijkheid. Je moet, vind ik, mensen ook de kans geven om te groeien en om zaken in een ander daglicht te zien. Johan Remkes zei eerder dit jaar over onze eigen samenleving: we veranderen niet allemaal in hetzelfde tempo. Ik vind dat we ook op deze manier naar de internationale voetbalgemeenschap moeten kunnen kijken. Waarom eisen van wij andere landen dat ze in een paar jaar tijd hetzelfde bereiken als waar wij een paar honderd jaar over gedaan hebben?

Nederland is verbonden met die internationale voetbalwereld. Er is meer dat ons verbindt dan dat ons van elkaar verwijderd. En binnen de 211 leden die zijn aangesloten bij de FIFA nemen wij zitting namens alle voetballanden. Niet alleen onze mening en onze Westerse waarden doen ertoe. Hooguit 25 procent van de landen denkt min of meer zoals wij als het gaat om maatschappelijke thema's binnen het voetbal, maar in bredere zin staat de voetbalgemeenschap wél voor dezelfde normen en waarden. Vanuit die gedachtegang vinden wij dat het gesprek meer oplevert dan de confrontatie. Brengen we hier direct iets mee teweeg? Misschien niet. Komt dit zwak over naar de buitenwereld? Misschien wel. Maar ik vind dat je altijd eerst het juiste moet doen en daarna pas moet kijken naar de beeldvorming.

Uiteindelijk komt binnen het voetbal het gesprek altijd op gang. Soms met woorden en soms ook juist in het onuitgesprokene van het spel. Dat zag je ook aan de ontmoeting die de spelers van Oranje hadden met de arbeidsmigranten. Vooraf was er vooral cynisme en commentaar over de gearrangeerde bijeenkomst. Maar zodra de spelers en de arbeidsmigranten met elkaar een potje gingen voetballen, zag je eigenlijk vooral lachende gezichten. Zij vonden elkaar op het veld. En dat sloeg over op alle aanwezigen. Ergens tussen alle hugs, handshakes en selfies van die middag gingen zelfs de grootste criticasters overstag. Dit is vooral ook wat voetbal wereldwijd doet. Het brengt mensen samen.

Die gedachte mee ik ook mee naar de toekomst. Medewerkers van de KNVB kunnen na drie jaar mijn visie wel dromen: altijd je eigen DNA behouden, maar kijk daaromheen hoe je met de veranderende wereld mee kunt innoveren. En over ons DNA maak ik me helemaal geen zorgen. Want vergis u niet dames en heren, het Nederlands voetbal is overal. Dat zie je aan de ruim 30.000 wedstrijden die er ieder weekend gespeeld worden en aan de 5,5 miljoen jaarlijkse bezoekers van een wedstrijd in het betaald voetbal. Maar dat zie je ook aan 400.000 vrijwilligers die in het Nederlands verenigingsleven actief zijn. Dat zie je aan de meer dan 200.000 kinderen die jaarlijks meedoen aan het schoolvoetbaltoernooi en dat zie je aan dat ene meisje die onlangs een voetbalclinic op haar school kreeg van Andries Jonker en hem na die tijd toevertrouwde: ik denk dat ik nu ook op voetbal ga.

Eén van mijn leukste taken als bondsvoorzitter is dat ik vaak naar clubs toe mag die jubileren. Tegen hen zeg ik altijd: Wij zijn de maatschappij. En zo is het ook. Er is in de samenleving heel veel weggevallen dat ons bindt, maar het voetbal is nog steeds in staat om mensen samen te brengen. Op grote podia zoals het WK, maar zeker ook op kleinschaliger niveau. In de buurt en in de wijk. Dat zag je eerder dit jaar aan de manier waarop voetbalclubs massaal de poorten openden om Oekraïense vluchtelingen mee te laten trainen. En dat zie je nu aan de manier waarop clubvoorzitters zich ondanks de hoge energierekening juist willen inzetten om hun leden bij de club te kunnen laten douchen. Zodat mensen thuis een beetje kunnen besparen.

Bij een voetbalvereniging speelt het leven zich af. Tegen jubilerende clubs zeg ik er altijd bij: wees daar trots op. En tegen jullie zeg ik: ik ben er trots op dat ik daar als bondsvoorzitter voor nog een periode van 3 jaar onderdeel van mag zijn. Ik dank jullie voor het opnieuw geschonken vertrouwen en zal dat niet beschamen.